

Adriaan Geuze luidt de noodklok:

We verkopen onze moeder!

Adriaan Geuze is een Rotterdamse landschapsarchitect. De laatste tijd profileert hij zich echter vooral als opiniemaker. Als voorvechter van het open houden van de laatste stukken polderland in Zuid-Holland. Van graslanden met koeien. In landelijke dagbladen, televisieprogramma's en tijdens lezingen geeft hij zijn ongezouten mening over de verpaupering van onze provincie. Wij zijn blij met gepassioneerde mensen die hun intense betrokkenheid bij ons landschap tonen. Journalist Idde Lammers sprak met hem.

k maak me zorgen. Grote zorgen. De verloeder
ing van het fraaie Zuid-Hollandse
polderland gaat maar door. Nieuwbouw-
wijken, kassencplexen en bedrijventerreinen schieten als
paddestoelen uit de grond. Waar wordt de horizon in onze
provincie niet verpest door ontsierende gebouwen? Het
gaat maar door. Ik luid de noodklok.

Hoe kan dit nou allemaal gebeuren? Ik begrijp het echt niet.
Onze veenweidegebieden en droogmakerijen zijn uniek.
Uniek in de wereld. Toeristen komen van heinde en verre om
naar ons landje onder de zeespiegel te kijken. Eerst met de
bus door het Groene Hart en vervolgens naar een mu-
seum. En wat zien ze daar. Schilderijen van oude meesters
als Rembrandt Ruisdael, Van der Neer en Cuyp. Weer dat
unieke polderlandschap. Alleen nu als schilderij. En als de
verpaupering in Zuid-Holland doorgaat, straks alléén nog als
schilderij. Ik schaam me rot.

Voor mijn werk ben ik vaak in het buitenland. Nederland
staat in veel landen bekend om zijn Deltawerken. Wij zou-
den weten hoe we ons land moeten beschermen. Tegen het
water misschien. Maar niet tegen het volbouwen. En over
de bescherming tegen overstromingen heb ik ook zo mijn
twijfels. Lees de geschiedenis er maar op na. In alle eeuwen
ging het wel een paar keer goed mis. De vorige eeuw nog.
Natuurlijk in 1953, maar ook bijna in de jaren '90 toen het
water in de Waal gevaarlijk hoge standen bereikte. In de toe-
komst zal het er niet gemakkelijker op worden om ons land
tegen het water te beschermen. Door de klimaatverande-
ring zijn er hogere waterstanden in de rivieren te verwach-
ten en stijgt de zeespiegel. En wat doen we in Zuid-Holland:
we plannen 30.000 woningen en talloze bedrijven in de
Zuidplaspolder tussen Rotterdam en Gouda. In de laagstlig-
gende polder in Nederland. Elf meter onder NAP. Dat is toch
niet uit te leggen.

Nog los van het veiligheidsaspect is het een onzalig plan
om deze polder vol te bouwen. Weer een polder vol te
bouwen. Weer een stuk openheid te verkanselen. Voor
Rotterdamers wordt het feitelijk onmogelijk om naar een
open landschap te fietsen. Dat is nu trouwens ook al een

probleem. Zeker met kinderen. Zo verstedelijkt is deze regio.
Ik ben heus niet de enige die er zo over denkt. Iedereen die
ik spreek, denkt er zo over. De mensen in de straat waar ik
 woon. De ouders van de kinderen op school. Nee, ik voel me
geen roepende in een volgebouwde woestijn.
En wie zullen er in de Zuidplaspolder gaan wonen? De Rot-
terdamse middenklasse. Die zuig je uit de stad weg. Het
gevolg: een uitgeholde stad waar vooral mensen wonen
die wat minder te besteden hebben. Wil Rotterdam dat
überhaupt nog? Het antwoord is nee. Zowel het vorige als
het huidige college hebben te kennen gegeven juist het po-
tentieel van de stad te benutten. Ze zitten niet te wachten
op een nieuwe exodus. Het moment is aangebroken dat de
mensen die in Nederland de ruimtelijke beslissingen nemen
wakker worden. Er moet een masterplan komen voor het
behoud van de laatste open landschappen van de Randstad.
Om te beginnen het Groene Hart. De Waddenzee en de
Veluwe hebben een gedegen beschermde status, maar die
Nationale Landschapsstatus van het Groene Hart stelt in de
praktijk niets voor. Van Balkende IV krijgen de steden in het
landelijke gebied meer ruimte om te groeien. Ze noemden
dat nulgroei, of migratiesaldo neutraal, maar die houdt wel
in dat er 35.000 nieuwe huizen bij mogen! We verkopen
onze moeder.

Natuurlijk heb ik een oplossing, die heet 'planning', lijnen op
de kaart. Het is genoeg geweest. Nieuwe woningbouwlocaties
zoeken we middels stedelijke vernieuwingsprojecten
binnen de stadsgrenzen. Voor nieuwe bedrijven is er ruimte
genoeg te creëren door verouderde bedrijventerreinen op
te knappen. En de glastuinbouw kan ook nog veel meer
innoveren en grootschalig uitbreiden in de periferie van de
Randstad. Als we deze keuzes maken, kunnen we de laatste
stukken open ruimte in Zuid-Holland behouden. Polderland
met agrarische bestemming. Boeren die hun brood verdie-
nen met de verkoop streekeigen producten. Producten van
uit een kwaliteitsbranding. Zodat wij de smaak proeven van
een strijd die we ternauwernood gewonnen hebben. Dat is
mijn droom. Maar voorlopig is het nog oorlogstijd.

